

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Innovación Industrial	Código	730497213	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Empresa			
Coordinación	Lamas Rodríguez, Adolfo	Correo electrónico	adolfo.lamasr@udc.es	
Profesorado	Lamas Rodríguez, Adolfo	Correo electrónico	adolfo.lamasr@udc.es	
Web	www.gii.udc.es			
Descrición xeral	Xestión da Innovación. O plan estratéxico tecnolóxico. Identificación de ideas innovadoras. Financiamento da innovación. Explotación dos resultados. O marco español para a innovación.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe																																							
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título																																				
Capacidade para a xestión da Investigación, Desenrolo e Innovación Tecnolóxica.			<table border="1"> <tr> <td>AP16</td> <td>BP1</td> <td>CP1</td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP2</td> <td>CP3</td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP3</td> <td>CP6</td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP4</td> <td>CP7</td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP5</td> <td>CP8</td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP6</td> <td>CP9</td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP9</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP12</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP13</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP14</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP15</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>BP16</td> <td></td> </tr> </table>	AP16	BP1	CP1		BP2	CP3		BP3	CP6		BP4	CP7		BP5	CP8		BP6	CP9		BP9			BP12			BP13			BP14			BP15			BP16	
AP16	BP1	CP1																																					
	BP2	CP3																																					
	BP3	CP6																																					
	BP4	CP7																																					
	BP5	CP8																																					
	BP6	CP9																																					
	BP9																																						
	BP12																																						
	BP13																																						
	BP14																																						
	BP15																																						
	BP16																																						

Contidos	
Temas	Subtemas
Os bloques ou temas seguintes desenrolan os contidos establecidos na ficha da Memoria de Verificación, que son:	Programas de Investigación, Desenrolo e Innovación tecnolóxica (I+D+i). Xestión da I+D+i: Plan Estratéxico; Creatividade e I+D+i; Vixilancia Tecnolóxica, Xestión de Proxectos; Financiación; Aseguramento da I+D+i, Explotación da I+D+i. Tecnoloxías emerxentes no eido industrial.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais

Proba de resposta breve	A16 B1 B2 B3 B4 B12 B13 B15 B16 B6 B9 C1 C3 C6 C7 C8 C9	5	6	11
Estudo de casos	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B12 B13 B14 B6 B9 C1 C3 C6 C7 C8 C9	10	34	44
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B12 B13 B14 B6 B9 C1 C3 C6 C7 C8 C9	5	15	20
Atención personalizada		0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba de resposta breve	O alumno responderá a preguntas breves sobre a materia
Estudo de casos	O profesor analizará e explicará varios proxectos de investigación que o alumno tomará como referencia para elaborar un ou varios traballos en grupo.
Traballos tutelados	O traballo realizarase en grupo e consistirá no deseño dun produto ou proceso innovador para una empresa galega.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Estudo de casos	A atención personalizada realizarase en horario de tutorías. No caso de que o alumno solicite dispensa académica, o alumno recibirá atención personalizada específica por medio do foro del moodle, tutorías e correo electrónico.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba de resposta breve	A16 B1 B2 B3 B4 B12 B13 B15 B16 B6 B9 C1 C3 C6 C7 C8 C9	O alumno responderá a preguntas conceptuales sobre a materia. O alumno terá que aprobar esta proba para aprobar a materia.	50
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B12 B13 B14 B6 B9 C1 C3 C6 C7 C8 C9	O traballo farase en grupo e consistirá na redacción dun proxecto de I+D+i. Se necesita unha asistencia mínima dun 25% a estas clases para aprobar a materia.	50

Observacións avaliación

Avaliación da primeira oportunidade: calcularase unha nota ponderada segundo os pesos indicados nas metodoloxías. É preciso aprobar tódalas probas.

Avaliación de segunda oportunidade: seguiranse os mesmos criterios que para a avaliación de primeira oportunidade.

Convocatoria anticipada: antes da data desta convocatoria, o alumno entregará os traballos propostos e non aprobados nas convocatorias anteriores.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación producirá automaticamente un fallo "0" na correspondente convocatoria, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación.

Os "alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica de exención de asistencia" comunicarán ao comezo do curso a súa situación aos profesores da materia, tal e como establece a "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudantes universitarios. na UDC "(Art.3.be 4.5) e" Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado (art. 3 e 8b). Os estudantes nesta situación serán avaliados resolvendo os mesmos casos prácticos propostos nos exercicios a través de prácticas TIC.

Fontes de información

Bibliografía básica	Apuntes elaborados por Adolfo Lamas que se compartirán con el alumno a través de moodle. BIBLIOGRAFÍA ADICIONAL DE LA ASIGNATURA GESTIÓN DE LA INNOVACIÓN Arbonies A.L 1991 Nuevos Enfoques en la innovación de productos para la empresa industrial. Departamento de promoción y desarrollo económico Centro de Diseño Industrial S.A. 1995, Manual de Gestión del Diseño Baxter M., 1995 Product Design. Chapman & Hall Escorsa, P, Herbolzheimer, E y Solé F. 1995 Diseño industrial y su gestión en la PYME española Diez casos reales. Esade Fundación COTEC, 1998 El sistema español de Innovación. Diagnóstico y Recomendaciones. EDDI, 1998, La mejora de la gestión del proceso de diseño en la PYME. Montaña, J.Cómo diseñar un producto. Manuales IMPIN Nuevo, P, Diseño y Estrategia empresarial. Manuales IMPI Oficina Española de Patentes y Marcas http://www.oepm.es
Bibliografía complementaria	- Henry Chesbrough (2003). Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology. USA: Harvard Business School Press Books - Mary Jo Frederich, Peter Andrews. (2009). Innovation Passport: The IBM First-of-a-Kind (FOAK) Journey From Research to Reality. USA: IBM Press

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

?Para axudar a conseguir un entorno inmediato sostenido y cumprir có obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación saludable e sustentable ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol":
A entrega dos traballos documentales que se realicen nesta materia:
Se solicitarán en formato virtual e/ou soporte informático
Se realizará a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos
Además durante o curso:
Se debe facer un uso sostenible dos recursos y a prevención de impactos negativos sobre o medio natural
Se debe tener en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos personales e profesionales
Se incorpora perspectiva de xénero na docencia desta materia (se usará linguaxe non sexista, se utilizará bibliografía de autores de ambos sexos, se propiciará a intervención en clase de alumnos e alumnas?)
Se traballará para identificar e modificar prexucios e actitudes sexistas, e se influirá no entorno para modificarlos y fomentar os valores de respecto e igualdade.
Se deberán detectar situacións de discriminación e se propondrán accións e medidas para correxilas.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías